

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	7
1.1. Wyjaśnienia terminologiczne	9
1.2. Religia jako przedmiot badań naukowych	30
1.3. Zarys problematyki religii i mniejszości religijnych w badaniach geograficznych	34
1.4. Cele i zakres pracy, metody badawcze	41
2. Założenia doktrynalne głównych religii	45
3. Mniejszości religijne a pierwotny krajobraz religijny ziem polskich	69
3.1. Religia plemion prapolskich	69
3.2. Chrześcijaństwo misji metodiańskiej	81
3.3. Chrzest Mieszka I i jego znaczenie dla kształtu struktury religijnej Polski	85
4. Geneza oraz uwarunkowania geograficzno-polityczne i społeczne rozwoju przestrzennego mniejszości religijnych na ziemiach polskich	89
4.1. Prawosławni	89
4.2. Ormianie	98
4.3. Żydzi	105
4.4. Karaimi	117
4.5. Muzułmanie	123
4.6. Protestanci	130
4.7. Buddyści i hinduiści	144
5. Dekompozycja i pluralizm sceny religijnej – klasyfikacja mniejszości religijnych we współczesnej Polsce według tradycji i genezy	153
5.1. Podziały i unie religijne przeniesione na ziemie leżące w granicach współczesnej Polski	155
5.2. Podziały i unie religijne zachodzące na ziemiach polskich	161
5.3. Klasyfikacja mniejszości religijnych we współczesnej Polsce	181
6. Mniejszości religijne w Polsce w układzie struktur przestrzennych	198
6.1. Parametry przestrzenne państwa polskiego wobec mniejszości religijnych i ich dynamika – ujęcie syntetyczne	199
6.1.1. W okresie I Rzeczypospolitej	201
6.1.2. Pod zaborami	219
6.1.3. W okresie II Rzeczypospolitej	228
6.1.4. W okresie Polski Ludowej	237
6.1.5. Po przełomie 1989 roku	251
6.2. Struktury terytorialno-administracyjne kościołów i związków wyznaniowych	255
6.3. Przestrzeń sakralna mniejszości religijnych – studium przypadków	273
7. Mniejszości religijne w Polsce na tle struktury narodowościowo-etnicznej	299
7.1. Mniejszości religijne w kontekście ich etnicznego pochodzenia – perspektywa historyczna	299
7.2. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce w świetle danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku	303
7.3. Mniejszości religijne a mniejszości narodowe i etniczne w Polsce na początku XXI wieku	307
8. Podsumowanie	337
Literatura	340
Aneks	360
Od Redakcji	371
Ilustracje	373